

CEMİL KAVUKÇU

dört duvar beş pencere

CEMİL KAVUKÇU

DÖRT DUVAR
BEŞ PENCERE

Can Çağdaş

Dört Duvar Beş Pencere, Cemil Kavukçu

© 1999, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 1999

3. basım: Ocak 2024, İstanbul

Bu kitabın 3. baskısı 1 000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Mustafa Çevikdoğan

Düzeltili: Mert Tokur

Mizanpaj: Atahan Sıralar

Sanat yönetmeni ve dizi tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak deseni: Melih Kavukçu

Baskı ve cilt: Vizyon Basımevi Kağıtçılık Matbaacılık ve Yayıncılık San. Tic. Ltd. Şti.

Beylikdüzü O.S.B Mah. Orkide Cad. No: 1/Z Beylikdüzü-İstanbul

Sertifika No: 52098

ISBN 978-975-07-6208-6

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25 Sarıyer/İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

CEMİL KAVUKÇU
DÖRT DUVAR
BEŞ PENCERE

ÖYKÜ

♥can

Cemil Kavukçu'nun Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Uzak Noktalara Doğru, 1995

Yalnız Uyuyanlar İçin, 1996

Bilinen Bir Sokakta Kaybolmak,
1997

Temmuz Suçlu, 1998

Dönüş, 1998

Pazar Güneşi, 2000

Gemiler de Ağlarmış, 2001

Başkasının Rüyaları, 2003

Suda Bulanık Oyunlar, 2004

Gamba, 2005

Mimoz'a'da Elli Gram, 2007

Angelacoma'nın Duvarları, 2008

Tasmalı Güvercin, 2009

Düşkaçıran, 2011

Aynadaki Zaman, 2012

Örümcek Kapanı, 2013

Üstü Kalsın, 2014

O Vakit Son Mimoz'a, 2015

Maviye Boyanmış Sular, 2016

Yüzünüz Kuşlar Yüzünüz, 2017

Balyozla Balık Avı, 2019

Patika, 2022

Boş Zamanlar, 2022

Gölgeli Muhabbetler, 2023

CEMİL KAVUKÇU, 1951'de İnegöl'de doğdu. İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Jeofizik Mühendisliği Bölümü'nü bitirdi (1976). Öyküleri, 1980'den bu yana çeşitli dergilerde yayımlandı. *Patika* adlı eseriyle 1987'de Yaşar Nabi Nayır Öykü Ödülü'nü, 1996'da *Uzak Noktalara Doğru* adlı öykü kitabıyla Sait Faik Hikâye Armağanı'nı, 2009'da *Angelacoma'nın Duvarları* adlı anlatısıyla Sedat Simavi Edebiyat Ödülü'nü, 2013'te de Erdal Öz Edebiyat Ödülü'nü kazandı.

İçindekiler

Sessizlik	11
Avludaki Tren	15
Dört Duvar Beş Pencere	23
Kopuk Uçurtmalar	47
Maykıl	53
Parakete	61
Haber ve Haberci	73
Kesişme Noktası	81
Arakesit	87
Müjark	93
Bir Masanın Eksik Tarihi	103
Çizgi İçi	109

SESSİZLİK

O çocuk saatlerce, hiç bıkmadan denize neden bakar? Açıkta demirlemiş gemilere mi, balıkçı teknelerine mi, denize düşecekmişçesine bir taş gibi inen, sonra suyun yüzeyini yalayıp yükselen bet sesli martılara mı, ayaklarının dibine kadar usulca sokulan, ardından da oyun oynamak istiyormuş gibi geri kaçan beyaz köpüklü sulara mı; yoksa rüyalarına mı, kimselere söylemediği hayallerine mi? Belki de o çocuk kendine bakar; çünkü her şey onu ona anlatır.

* * *

Bir kadın, deniz kenarında yalnız dolaşır. Saçları rüzgârda uçuşur. Arada, gözlerine inen saçlarını eliyle geriye atar ve yalnız dolaşır. Denize bakar. Bakarken gözlerini kısar, alını kırışır. Denize bakar ve çekirdek yer. Bir banka oturur, bacak bacak üstüne atar. İnce bilekli, düzgün bacakları vardır ve farkında olmadan ayağını sallar. Geçmişini düşünür; akıp giden zamanı, bir bir sönen coşkularını. Yaşadıkları, başka bir kadının yaşamına aitmiş, bir gün kendi yaşamını yaşayacakmış gibi gelir. İyi ki deniz vardır, gemiler vardır, alıp başını gidemese de, alıp başını gitmeler vardır. Denizi olmayan bir kentte ne başka bir

kadının ne de kendi yaşamını sürdüremeyeceğini düşünür. Biraz yorgundur, biraz da kırgın.

Kuyruğu dimdik bir kedi, kendi mırıltılarını kendi duyarak bankın ayaklarına sürtünür. Kadın ona seslensin ya da başını okşasın diye bekler. Ama kadın çekirdek yer ve denize bakar. Arada, gözlerine inen saçlarını eliyle geriye atar.

* * *

Bir gün bir şair ölüverir, şiirleri sabaha karşı pavyonlarda okunur. Adam aya bakar, korkar.

Onca kalabalık, onca keşmekeşlik içinde kendini yalnız hisseder. Sevmediği bir işte çalışır. İş çıkışlarında birahaneye uğrar. İş çıkışlarında kendi gibi birahaneye uğramış olanlarla birlikte bira içer, çene çalar, kulaklarına yabancı gelen kahkahalar atar ve kendini daha da yalnız hisseder. Kaybolan kediler aya bakarak evlerini nasıl bulurlarsa, o da bira bardaklarına bakarak bulur korkularını. Birahenenin penceresinden denize bakar. Açığındaki gemilerin hiçbirinin onu beklemediğini bilir. Hiçbir gemi onu buradan alıp uzaklara götürmeyecektir. Oysa o hep gideceği günü düşlemiştir. Korkuları uyurken, usulca, bir hırsız gibi çıkacaktır evden. Denizin sesini, büyülü çağrısını dinleyerek bilinmeyen, ama kendine ait olan bir yaşama doğru gidecektir. Denize o gözle bakar, gemilere o gözle. Bira içer ve bir bir unuttur korkularını.

* * *

Kadın oturduğu banktan kalkar. Ellerini kabanının ceplerine sokup yürür. Saçları gözlerinin üstüne düşer. Adımlarını yavaşlatır, başını hafifçe yana döndürüp rüzgârın saçlarını geriye atmasını bekler. Rüzgâr saçları-

nı geriye atar. Gözlerini kısarak çocuğa bakar, denize bakar, martılara bakar. İçi bir tuhaf olur.

O çocuk saatlerce, hiç bıkmadan denize neden bakar, diye düşünür.

* * *

Kedi arka ayaklarının üzerine oturmuş, çok ciddi, biraz da kırgın kadına bakar.

Çocuk omzuna konan ele bakar, sonra dönüp kadına bakar ve gülümser. Kadın çocuğa bakar; o da gülümser. İkisi birden denize bakarlar.

Kedi onlara doğru yürür; çok ciddidir, biraz da kırgın.

* * *

Solgun yüzlü bir adam sigara içer. Bir korkusunu şöyle tanımlar: hoş bir korku; nemli ve küflü, ama yine de hoş. Biraheneden çıkar, deniz kenarına doğru yürür. Bitmek üzere olan sigarasıyla yeni bir sigara yakar. Durup çocuğa, kadına, denize ve kediye bakar. Yüzündeki çizgiler yumuşar, dudagina küçük bir kıvrım oturur. Açıktaki gemilerin hiçbirinin onu beklemediğini bilir. Hiçbir zaman, hiçbir yere gidemeyeceğini düşünür; bugüne kadar nasıl yaşamışsa bundan sonra da öyle yaşayacaktır. Ya o çocuk, o ne olacaktır? Unuttuğu korkularını bir bir anımsar; ama en çok da nemli ve küflü olanını... Önce kedi görür adamı, sonra da çocuk. Kocaman bir gülümseme yayılır çocuğun yüzüne ve adama doğru koşar. Kadın başını ağır ağır çevirir, saçları gözlerinin üstüne düşer.

* * *

Önde çocuk, arkada kadınla adam, onların da arkasında kedi, bir sokağa girerler. Bir evin önünde dururlar. Adam cebinden anahtarını çıkarıp kapıyı açar. Önce çocuk, sonra kadın, sonra adam eve girerler.

Kedinin upuzun gölgesi sokakta kalır; çok ciddi, biraz da kırgın.

AVLUDAKİ TREN

Kardeşim anımsamıyor. O zamanlar çok küçüktü. Ama yine de, belleğinde küçük anı kırıntıları olmalı diye düşünüyorum. Gülüyor. Sonra da tren düdüğüne benzeyen bir ses çıkarıyor. “Böyle mi bağıyordu?” diyor. Ürpe-riyorum. Kardeşim değil de, o bağıyor sanki. “Evet,” di-yorum, “aynı öyle bağıyordu.” Omuzlarını silkip yeni-den gülüyor. Onu hiç anımsamıyor, ne tuhaf.

* * *

Taş avludaydılar.

Annem, kardeşim ve ben avluya açılan pencerenin tülü ardından bakıyorduk. Duvarı delmiş gibi dışarı fırlayan soba borusundan savrularak uçuşuyordu dumanlar. Kardeşim daha iyi görebilmek için alnını cama dayamıştı. Ezik, dümdüzdü alnının o bölümü. Soluğundan cam buğulanmıştı.

Kara ineği dışarı çıkarmaya uğraşan babamdan başka biri daha vardı avluda; meşin gocuklu, lastik çizmeli, pantolonu kan ve hayvan pisliği ile lekeli bir kasap! Yün, et ve gübre kokan bu adam kara ineğin ardına geçmiş, kuyruğunu bir sağa bir sola bükerek –yani canını yakarak– yürütmeye çalışıyordu.

Geçen kuşaklardan sonra öykü edebiyatımızda derin bir iz bırakmaya aday hangi öykücü geldi, diye sorulursa ben kendi payıma ilkin Cemil Kavukçu'yu söylüyorum. Okuru etkileyen ve düşündüren öyküler yazıyor o.

Semih Gümüş

Başlayınca temposuna katıldığınız bir anlatımı var Kavukçu'nun. Üslubu, konuşma üslubu yazı üslubu arasında kurulan bir sentezden doğuyor gibi.

Doğan Hızlan

Konuşmalarda, kişileri, kendi düzeylerine göre, kendilerine özgü "dil"leriyle konuşturmakta çok usta; hiç abartı yok; hem hikâyeye inandırıcılık veriyor, hem de okura ayrı bir dil tadı.

Fethi Naci

Yazarın her kitabıyla bir "aşama" yapması zorunluluğuna inananlardan değilim ama Cemil Kavukçu'nun buradan nereye gideceğini yine de merakla bekliyorum.

Fusun Akatlı

Dört Duvar Beş Pencere, yer yer fantastik öğeler içeren, kimi zaman gerçekdışına kayan, çoğunlukla da sonu açık öykülerden oluşuyor. Cemil Kavukçu'nun daha önceki öykülerinden farklı bir çizgide yer alan bu öyküler, yazarın edebiyat serüveninde önemli bir kilometre taşı niteliği taşıyor.

#yalnızlık #meyhane #çocuk #mahalle #bulantı #gerçekdışı

Kapak tasarımı: Melih Kavukçu

 can

canyayinlari.com | [f](#) | [i](#) | [X](#) | [canyayinlari](#)

öykü

ISBN 978-975-07-4208-6

9 789750 762086